

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

voortgangsrapportage RES

Datum

14 mei 2023

Toelichting

In 2021 werd de Regionale Energiestrategie (RES) van de MRE vastgesteld. Daarbij hoort de landelijke verplichting om elke twee jaar te evalueren en de voortgang te rapporteren. Deze rapportage is onder leiding van de MRE opgesteld en wordt op 1 juli openbaar gemaakt. Deze RIB geeft een kort overzicht van de belangrijkste bevindingen van de rapportage en van de stand van zaken voor Laarbeek.

Belangrijkste bevindingen regionaal

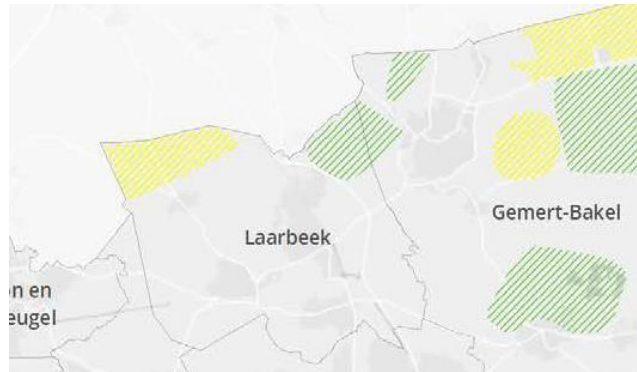
De voortgangsrapportage laat zien dat de regio voortvarend is begonnen met de uitvoering van de RES 1.0. Wel zijn er grote verschillen zichtbaar tussen gemeenten, bijvoorbeeld in het tempo van de vorderingen, de inzet en resultaten voor grootschalige opwek, en de ambtelijke en bestuurlijke inzet op (sub-)regionaal niveau. Tegelijk zijn er enkele knelpunten zichtbaar waardoor het behalen van het doel (2 TWh lokaal duurzaam opwekken in 2030) niet onmogelijk is, maar wel erg ambitieus blijft.

Een overzicht van de belangrijkste regionale conclusies:

- Het bod is nog steeds haalbaar, maar slechts 0,49 TWh is gerealiseerd. Een les is dat de doorlooptijden 'van plan tot realisatie' zeer lang kunnen zijn.
- Door gemeentelijke zienswijzen zijn zoekgebieden die wel positief werden beoordeeld in de plan-m.e.r. toch soms afgevallen.
- Radarhinder is een belangrijk regionaal knelpunt voor wind, net als netcongestie, stikstofproblematiek, gebrek aan capaciteit (ambtelijk, externe expertise en uitvoerend) en dreigende grondstof- en materiaaltekorten.
- De komende jaren staan voor de meeste gemeenten in het teken van uitvoeren van de reeds bestaande plannen en zoekgebieden. Regionaal wordt daarnaast vooral ingezet op het wegnemen van de benoemde knelpunten. Met name de netcapaciteit is een bottleneck, zowel voor afname van stroom (bij nieuwbouw bijvoorbeeld) als voor opwek.
- Het leveren van capaciteit aan de regionale structuur en werkgroepen blijft een knelpunt. Sommige gemeenten leveren wel naar behoren, maar andere niet, waardoor sommige ambities niet of vertraagd gerealiseerd worden en sommige werkgroepen stilliggen.

Stand van zaken Laarbeek

Laarbeek doet het erg goed, zowel in deelname aan de RES als het vertalen van de regionale strategie in lokaal beleid en activiteiten. De twee zoekgebieden in Laarbeek uit de RES 1.0 (zie kaartje rechts) zijn op meerdere momenten en manieren in de raad besproken en dit heeft geleid tot een concrete aanpak voor beide gebieden, die op dit moment wordt uitgevoerd.

Zoekgebied Blauwe Poort - Het gebied rondom de Blauwe Poort (groen op het kaartje) is door de raad aangewezen voor het extensief plaatsen van zonnevelden, in combinatie met natuurontwikkeling. Dit heeft geleid tot zonnepark De Blauwe Poort (gerealiseerd) en zonnepark de Liesvelden (in aanbouw). Onderdeel van beide parken is grondverkoop aan het waterschap, waardoor deze grond ingezet kan worden voor beekherstel en natuurontwikkeling. Na realisatie van de Liesvelden (2024) is dit zoekgebied wat opwek betreft verzadigd. Overigens is de capaciteit van de Blauwe Poort ten onrechte opgeteld bij de Liesvelden in het overzicht op pagina 15 van de voortgangsrapportage, deze had apart benoemd moeten worden.

Zoekgebied Lieshoutse Heide - In het zoekgebied ten noorden van Mariahout is een uitgebreide omgevingsdialoog gedaan en radaronderzoek verricht. Op basis hiervan (beperkte mogelijkheden door radarhinder, en een sterk signaal tegen windmolens uit de buurt) is in de Lokale Energie Strategie opgenomen dat windenergie in principe niet mogelijk is. Wel zijn twee zonneparken in het gebied vergund. Voor beoogd zonnepark Rooijseweg speelt nog een juridische procedure, zonnepark Vossenbergh wordt naar verwachting gerealiseerd in 2024. Hiermee is de opgave in dit gebied voor een groot deel ingevuld.

Verspreide opwek Laarbeek - Laarbeek kent twee zonneparken buiten de zoekgebieden. Het waterschap heeft een zonnepark gerealiseerd nabij de RWZI (de rioolwaterzuivering) in het Gulden Land. Daarnaast is er een zonnepark in aanbouw in het glastuingebied bij de Pater Eustachiuslaan. Dit is weliswaar niet in een zoekgebied, maar passend bij de provinciale zonneladder (locatie naast doorgaande weg en in gebied met verglaasd karakter).

Overige activiteiten - Laarbeek is relatief zichtbaar en actief in de regio. Wethouder Briels vertegenwoordigt de Peelgemeenten in de regionale Stuurgroep RES, en een ambtenaar uit Laarbeek vertegenwoordigt de Peelgemeenten in het regionale ambtelijke programmateam. Daarnaast nemen we deel aan coalities zoals de Groene Zone Isoleren, Verduurzamen Maatschappelijk Vastgoed, Energie-armoede, het Nationaal Isolatie Programma, en het regionale energieloket Energiehuis Slim Wonen (Helmond). In andere coalities zijn andere Peelgemeenten actief: wij verdelen dat in de Peel en houden elkaar geïnformeerd. De gevraagde capaciteit blijft voor Laarbeek haalbaar binnen het huidige duurzaamheidsprogramma. Ook kiezen we er soms voor om een eigen, lokale aanpak te hanteren met eigen partners, in plaats van mee te gaan met regionale programma's. Zo werken we in de warmtetransitie samen met Helmond en waterschap Aa en Maas voor het ontwikkelen van een warmtenet rondom de RWZI, en werken we voor het ontwikkelen van een plan voor aardgasvrij Mariahout samen met de provincie. De activiteiten die we lokaal doen en de prioriteiten die we kiezen voor regionale deelname komen voort uit de Lokale Energie Strategie.

Toekomstige activiteiten

Wat grootschalige opwek betreft zijn er weinig mogelijkheden in Laarbeek in de nabije toekomst, anders dan het afronden van de vijf zonneparken uit de pilot. Onze Visie laat weliswaar ruimte voor (goede) nieuwe aanvragen, maar Enexis geeft aan dat er voor 2030 geen nieuwe zonneparken kunnen worden aangesloten op het net. Maar: dat betekent niet dat we in Laarbeek verder achterover leunen. Zo bekijken we de mogelijkheden voor batterijopslag bij de zonneparken en lokale levering, bijvoorbeeld via een buurtbatterij. Ook zon op grote daken blijft mogelijk en hierop blijven we als gemeente inzetten. Onze regionale betrokkenheid zetten we voort en het lokale programma richt zich daarnaast vooral op de warmtetransitie, energiebesparing, het tegengaan van energiearmoede en particuliere opwek.

Het aardgasvrij worden als gemeente blijft een immense opgave, net als het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad en onze bedrijven(terreinen). De regionale samenwerking vraagt om voortdurende inzet, zowel strategisch als uitvoerend. En ook wat grootschalige opwek betreft moeten we blijven zoeken naar alternatieven voor na 2030, vergezeld met een lobby voor het verzwaren van onze stroomnetten voor toekomstige afname en opwek van stroom. Het veranderen van de radarbeperkingen zou ook aanleiding kunnen zijn om te kijken of er binnen de zeer strenge kaders die door de buurt Lieshoutse Heide gesteld zijn, toch iets mogelijk is.

Meer informatie in webinar

Op 28 juni organiseert de MRE een webinar voor volksvertegenwoordigers en inwoners, waarin vragen over de voortgangsrapportage worden beantwoord. U wordt hier via de griffier voor uitgenodigd.

Bijlagen

- Regionale RIB Voortgangsrapportage RES
- Voortgangsrapportage RES

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden